

Objave vsak četrtlet in velja s poštnino vred ali v Mariboru s poštninjo na dom za celo leto 40 K, pol leta 20 K, za četrt leta 10 K. Izven Jugoslavije 50 K. Naročnina se pošlje na upravnitvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru, Koroška cesta št. 5. List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje naprej. — Telefon št. 220. —

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Udje „Kotol. Hiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravitelstvo sprejema naročnine, inserate in reklamacije. Cena inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezapriete reklamacije so poštnine proste. — Telefon št. 220. —

32. številka.

Maribor, dne 11. avgusta 1921.

55. letnik.

Zopet nove samostojne dobrote.

„Vedno na obrambi kmetijskih koristi“, piše zadnji „Kmetijski list“ in pravi: Minister za kmetijstvo in vode, tovariš Ivan Pucelj, je z ozirom na grozečo sušo in pomanjkanje krme predlagal finančnemu ministru znižanje izvozne carine za živino. Izvozna carina bo znižana in se bo plačevala za živino nad 400 kg 150 din. (600 K) izvozne carine od komada, za plemenite prašiče do 120 kg 80 din. (320 K). Prašiči v zaklanem stanju in konji za mesarje bodo pa izvozne carine prosti. To je torej zopet en „velikanski uspeh“ samostojnega ministra.

Vsak kmetijski otrok pri nas vidi, da imamo živine že toliko, da ne vemo kam z njo. Povrh pa je še sedaj suša pobrala živinsko krmo in je velika nevarnost, da bo naša živina na zimo cepala od glada. Pogled na preobilico živine in na sušo je napolnil finančnega ministra, da je nekoliko znižal izvozne carine na živino, mesto da bi jo čisto odpravil, kakor to zahteva naš Jugoslovanski klub.

Vendar pustimo samostojnim navidezno veselje, da je njihov minister prosil in dosegel znižanje ravnokar omenjene izvozne carine. Pri pogledu na ta samostojni „uspeh“ pa moramo našemu kmetu povedati, da to, kar je finančni minister z jedno roko navidezno dal, bo z drugo dvajsetkrat več vzel iz žepov vseh davkoplačevalcev.

Ker bo vlada ublažila izvozne carine na živino vsled priiška suše, odpade vsled tega finančni oblasti 150 milijonov letnih dohodkov in zgubi država vsled naredbe o znižanju izvozne carine 100 milijonov dinarjev letno. Da pa država ne bo imela vsled ublaženja izvozne carine nikake izgube, ampak znaten dobiček, bo uvedel Puceljev prijatelj gospod finančni minister splošne doklade na vse davke razen dohodninskega in osebnega. Ta novi dokladni davek se bo pobiral za nazaj od 1. januarja 1920 do 30. maja 1921. Doklade na davek se bodo tako plačevali, da bo znašala doklada do 100 dinarjev letnega davka 15%, za 400 dinarjev 20%, za 2000 dinarjev 30%, za 5000 dinarjev 34%, za 10.000 dinarjev 37%, za 20.000 dinarjev 39%, za 50.000 dinarjev 41%, za 100.000 dinarjev 46%, za 200.000 dinarjev 49%, nad 200.000 dinarjev pa 50%.

Az ravnokar navedenega je pač

kot beli dan jasno, koliko je vreden „sijajen uspeh“ samostojnega ministra Pucelja, ki je izprosil znižanje izvozne carine zato, da bodo še veliko bolj pri že početvorjenih dosedanjih davkih z novim davčnim vijakom priviti vsi davkoplačevalci ne oziraje se na dejstvo, ali so živinski izvozničarji an ne!

Novi dokladni davek, s katerim nas bo oblagodaril Puceljev prijatelj gospod finančni minister pa ni edina najnovejša samostojna dobrote, ampak moramo našemu kmetu zaupati še eno — namreč novo državno posojilo.

Na eni izmed zadnjih rednih sej zakonodajne skupščine so glasovale vladne stranke, med temi seve tudi naši samostojneži, za novo državno posojilo v znesku 500 milijonov zlatih frankov ali 15 tisoč milijonov kron. To svoto si bo izposodil naš finančni minister Puceljev prijatelj v inozemstvu na račun vseh SHS davkoplačevalcev. Samo letne obresti od tega novega državnega posojila, ako jih skro mmo računamo po 5%, bodo znašale 750 milijonov kron. Povdariti pa moramo, da je proti predlogu o ravnokar omenjenemu novemu državnemu posojilu odločno nastopil in glasoval proti naš Jugoslovanski klub, ki ima sree in smisel za že itak prazne žepu naših pomilovanja vrednih kmetijskih davkoplačevalcev, ki bodo po zaslugi samostojnih žeparjev plačevali izposojeni 15 tisoč milijonski kapital in letne več milijonske obresti.

Iz navedenega lahko naši čitatelji vidijo in bodo tudi prav kmalu občutili, kako in koliko vredna je sijajna dobrote znižane izvozne carine na živino, s katero nas je na Puceljevo prošnjo oblagodaril gospod finančni minister. Zato, da bodo razni živinski mešetarji, kot Kirbiš, mesarji kot Pucelj in živinski prekupeci izvažali živino z nekoliko znižano izvožno carino, bodo pa vsi davkoplačevalci plačevali novi dokladni davek na vse direktne davke in novo državno posojilo z milijonskimi obrestimi vred.

S takimi „dobrotami“ izmozgava tedensko ubogega slovenskega kmeta Samostojna kmetijska stranka in njeni poslanci, ki so prodali slovensko samostojnost za 200 milijonov, kakor smo že to poročali v zadnjem „Slov. Gospodarju“.

in finančnem zakonu za l. 1920—21. Pri tej priliki se ne sme pozabiti na jedno važno zadevo, ki se tiče na tisoče in tisoče malih ljudi v naši novi

državi. To so vojna posojila. Za državo je prišel čas, da vrne malim in ubogim ljudem njih denar.

Proti vrnitvi ali izplačilu vojnih posojil se navaja marsikak razlog. Najbolj pogosto se čuje: mi Srbijancev ne moremo siliti, da bi plačevali stroške za vojna podjetja, ki so bila naperjena proti njim. Na to mi odgovorjamo: Mi iz bivše Avstro-Ogrske smo morali povzeti vsa predvojna in vojna plačila bivše Srbije skupno z njimi. In teh dolgov je mnogo več, ne go naših vojnih posojil. Mi smo tudi leta 1919 in 1920 in 1921 morali nositi nesorazmerno mnogo več plačil za skupne stroške nego bivša Srbija in Vojvodina, kjer se je izplačevanje davkov začelo še-le organizirati. S temi plačili minulih treh let smo obnovili z milijardskimi stroški našo vojno opravilo, obnovili delovanje občin in šol v Srbiji ter zgradili veliko število šol, uradov, železnic in železniških postaj po prejšnji Srbiji. Brez vsake zavisti smo tudi mirno gledali, da se je vojni plen, kojega vrednost je znašala na milijarde, razdelil samo med Srbijance, in da se tudi vojna odškodnina daje samo njim. Tiho tudi gledamo, da se ruskim beguncem, med katerimi je tudi marsikateri klativitez in komunistični agitator, izplačuje mesečno do 6 milijonov dinarjev podpore.

Zato pač z vso upravičenostjo lahko zahtevamo, da nova država prevzame tudi oni del vojnih dolgov stare države, ki jih imenujemo vojna posojila. Mi smo živeli nad tisoč let v tuji državi in nihče ni mogel zahtevati, da leta 1914 postane ta narod naenkrat do zadnjega človeka revolucionar. Vojna posojila se tudi niso vplačevala toliko za vojsko, ampak mnogo bolj v smislu, da se denar finančni dobro naloži. To bodo najbolj znali potrditi tudi slovenski demokratje po Mariboru, Ptuj in Celju, ki so hodi-li po deželi v imenu vlade kot priganjaji za vojna posojila.

Demokratje in samostojneži sede sedaj na vladi ter režejo kruh narodu, a socialni demokratje jim tiho in sramežljivo pomagajo. Od njih bo narod tirjal račun, ako ne izpolnijo njegovih upravičenih želj. Ako se bogatašem vojna posojila ne vrnejo, dobro. A vrniti se morajo malim in ubogim ljudem ter zadržam ubožnih stanov. Ako so se demokratje, samostojneži in socialni demokratje vladi prodali, naj pokažejo svojo moč in naj dajo tudi narodu, kar mu gre.

Somišljeniki darujte za sklad KZ.

Po noči ali pa najpozneje predpoldan drugega dne bomo zagledali otok, smo sodili. Vozili smo južno proti ugozgađu, imeli smo ugoden veter in mirno morje. Pod težo jader se je naša „Hispaniola“ krepko gugala in od časa do časa je oškropil visok val jadro na sprednjem jadrniku s svojimi penami. Moštvo je bilo na nogah, vse je bilo dobre volje, saj se je prvi del našega potovanja bližal koncu.

Solnce je zašlo za neizmernim morjem, svoje delo sem opravil in sklonil sem, da ležem spat.

Pa zahotelo se mi je, da bi si še vzel eno jabolko.

Zlezal sem na krov. Mož, ki je stražil na sprednjem koncu ladje, je gledal po morju, kje bi se prikazal otok, krmar si je potlioma zvižgal in opazoval jadra, molk je vladal na krovu in po ladji, le valovi so nalahno pljuskali ob ladjine stene.

Prišel sem do jabolčnega sode, — skoraj čisto prazen je bil. Zlezal sem vavi s celim telesom, sedel na dno in si privoščil osvežujoči sadež. Pa tema in filoha in uspavajoči rahli šum valov je tako vplival na moje utrujeno

Za občine in okraje.

Samostojneži in demokratje res bitijo „od uspeha do uspeha“. Najprej so prodali avtonomijo Slovenije, potem se odrekli kmetickemu programu zemljeradničkemu klubu, na zadnje sklenili posojilo od 500 milijonov zlatih frankov ali 12 milijard kron za srbsko-bosanske železnice ter za zunanje in notranje dolgeve. In sedaj se pripravljajo, da zopet zvišajo davke. Slovensko ljudstvo se mora počutiti iako srečno, ker je pri zadnjih volitvah v precejšnji izmeri poverilo svojo zastopstvo „uspešnim“ strankam.

Sedaj, ko vse misli samo na državne dohodke in dolgeve, je treba obrniti pazljivost naše javnosti tudi na dve pastorli državne vlade in strank, ki podpirajo to vlado. To so naše občine ter okraji z njihovimi financami. Gospodarsko stanje občin in okrajev je od dne do dne slabše, občinski in okrajni davčni vijak pa navit do skrajnosti. Vsled finančne nemoči niti občine niti okraji ne morejo več vršiti svoje kulturne naloge. Ne morejo opravljati cest in potov, ne šolskih zgradb, ne morejo skrbeti za občinske sirote, ne morejo podpirati kmeticko-gospodarske prosvete, skratka njihove peruti za socialno-kulturni polet so porezane.

V Sloveniji in na Hrvatskem moramo vzdrževati vse občinske in okrajne zadeve z lastnimi stroški in davki. To pa ni tako v Srbiji in deloma tudi ne v Bosni. V Srbiji ceste vzdržuje država, tudi šole sedaj po vojski le država, čeravno zakon zahteva žrtve od občin, celo občinsko in okrajno upravo vzdržuje država, a v Bosni daje državne prisose za stroške občinske uprave. V Srbiji občine ne plačujejo niti svojih delovodij (tajnikov), ampak se plačujejo iz državne kase.

To nejednakost v plačevanju in podpiranju mirno gledajo naši samostojneži in demokratje. Socialna pravičnost zahteva, da se ta neenakost zbrise s sveta, zahteva pa to tudi misel narodnega in državnega edinstva, kojega smo vedno zagovarjali. Sedaj v jesen pride v državnem zboru na vrsto državni proračun in samostojneži in demokrati bodo imeli priložnost, da zopet dosežejo en „uspeh“ in odpravijo to neenakost. Naši poslanci jih bodo gotovo na to pravočasno opozorili.

Vlade v drugih državah imajo smisla tudi za gospodarske potrebe občin in okrajev. Ravnokar je končala

telo, da sem zadremal, ali vsaj bil na terv, da zadremam.

Nenađoma sem se zdramil,

Nekdo je s težkim telesom sedel ob sod in nekaj je zaropotalo poleg njega. Sod se je stresel, ko se je s svojo celo težo naslonil na njega. Sem ho tel skočiti iz njega, ko me začne govoriti.

Silverjev glas je bil in ko sem začul prve njegove besede, bi se ne bil pokazal iz sode za ves svet ne. Tibo sem čepel, tresel sem se in poslušal sem poln strahu in obenem radovednosti, kajti že kar iz prvih Silverjevih besed sem razumel, da zavisi sedaj od mene življenje vseh poštenih ljudi na krovu.

XI.

„Tistikrat“, je pravil Silver, „je bil Flint kapitan, jaz pa njegov siward.“ Na istih deskah sva služila s starim Petrom, on je izgubil svoje oči, jaz pa nogo.

* Izgovori: stjuörd — lađijski o-skrbnik.

(Dalje prihodnjič.)

Vojna posojila.

V Beogradu se začne ta mesec posvetovanje in sklepanje o proračunu

Zaklad na otoku.

Iz angleškega prevedel Paulus.

(Dalje.)

Med tem pa sta si prišla graščak in kapitan Smollett hudo narazen. — Graščak svojega mnenja prav nič ni skrival, preziral je kapitana. Kapitan pa z njim sploh ni govoril, razven če je bil vprašan, in tistikrat je odgovarjal ostro. kratko in suho ter nobene besede preveč. Ce ga je graščak uignal s svojimi dokazi, je sicer pri znal, da je napačno sodil moštvo, da so nekateri zares brihtni in vporabni da si boljših želeti ne more in da s jim ne da ničesar očitati. In v naše ja družico se je naravnost zaljubil. — „Ampak“, je dejal, „vse kar morem reči, je to, da še nisimo doma in da mi vožnja ne ugaja.“

Na take besede mu je graščak obrnil vsigdar hrbet, stopil po krovu in jezno ter zaničljivo tiščal svojo brado v zrak.

„Se malo“, je dejal od takla pri krah, „pa se bom razletel!“

Nekaj časa smo imeli slabo vreme, ki je pa le dokazalo dobre lastnosti „Hispaniole.“ Moštvo je bilo vse-

skozi zadovoljno, in če bi ne bilo, ne vem, kaj bi jih naj zadovoljilo. Kajti odkar je plul Noe na vodah, menda še ni kdo moštva tako razvajal z darili, kakor naš graščak. Dvojni grog so dobili ob vsaki najmanjši priliki in pi-jacha je tekla ob posebnih dneh, n. pr. če je graščak izvedel, da zna kateri izmed moštva svoj rojstni dan, in sod jabolk je stal na krovu odprt za vsa kogar, ki se mu jili je zljubilo.

„Nič dobrega ne bo iz tega prišlo!“ je pravil kapitan zdravniku. — „Razvadi moštvo, pa boš imel vraga na krovu! To je moje prepričanje!“

Toda to pot je prišlo nekaj dobrega iz jabolčnega sode, kakor bodate kmalu čuli. Kajti da ni stal sod tu na krovu, nihče bi nas ne bil opozoril na pretečo nevarnost in slepo bi bili poginili v izdajstvu in uporu.

To je pa prišlo takole.

Zapustili smo običajno pot trgovskih ladij ter se obrnili proti našemu otoku — natančneje ne smem povedati njegove lege —, bližali smo se mu in skrbno smo pazili, kedaj se prikaže na obzorju.

Tisti dan je bil zadnji našega potovanja, tako smo približno računali.

svoje poletno zasedanje češka poslaniška zbornica — poslanskega snemovne — in predno je šla na počitnice, je še poskrbela za finance občin in okrajev. Češkemu, moravskemu in Slezkemu deželnemu zakladu se je nakazala za 1. 1922 svota od 7 milijonov. Ves čisti zemljiški davek od 1. 1921 in 1922 se odkaže v Češki, Moravski in Sleziji deželni zakladom, a na Slovaškem in Podkarpatskem-Ruskem okraju. Iz skupnega donosa obratnega in razrednega davka se odkaže 40 odstotkov avtonomnim enotam in sicer občinam 5%, okraju 5% in ostanek deželni zakladom za zvišanje dohodkov avtonomnih uradnikov.

Somišljenikom Slov. ljudske stranke.

V tajništvu SLS v Mariboru, dobite brezplačne nasvete:

1. V zadevah organizacije: ustanavljanja ali preustrojitve krajevnih in okrajnih organizacij Kmetijske zveze, ozir. SLS, delavske organizacije, viničarske zveze, zveze kmetijskih delavcev, Orlov, izobraževalnih društev, za družništva, županske zveze itd. Poskrbimo govornike za shode in slavnosti.

2. V davčnih zadevah (sestavljamo vloge, prizive in pritožbe na davčno oblast).

3. V vojaških zadevah (prošnje za dopuste in vojaške oprostitive).

4. V pravnih zadevah,

5. V zadevah glede zavarovanja postopij, premičnine in življenja.

6. V občinskih zadevah, brezplačne nasvete županom in občinam sploh.

Politični ogled.

Kraljevina SHS. Iz Beograda so se razšli poslanci in večina ministrov. Vlada vrši le najnujnejše vladne posle in se še peča vedno s komunisti. Večina komunističnih poslancev je pod ključem, vsem pa so razveljavili mandate. Od vlade niso razveljavljeni samo vsi poslanski mandati, ampak tudi občinski.

Italija je odgodila parlament za nedoločeni čas in večinske stranke porabljajo to odgoditev za pogajanja glede sestave nove italijanske vlade pod predstvom Nittija.

Narhovni svet v Parizu je začel zborovati in se bavi v vprašanju Gornje Slezije. Francozi so za četrti spornega ozemlja med Nemce in Poljake, Angleži pa so odločno za to, da se dajo industrijski kraji Gornje Slezije kot nerazdeljena celota Nemcem. Odločitev v tem vprašanju pa še ni padla.

Bolgarija mora razpustiti na pritisk medzvezniške komisije svojo vojsko in jo nadomestiti z dobrovoljci.

Grkom se je res posrečilo, da so premagali Turke, kateri so v hitrem pobegu pred grškimi četami, ki bodo najbrž zasedle Angoro in Carigrad.

Rusija se sedaj peča samo z vprašanjem: Kako prehraniti milijonsko strahujoče ruske množice? Ruska vlada je že odposlala posebna odposlanstva na vse večje in bogatejše države, da sklenejo pogodbe glede nabave živeža. Glad in vsestransko pomanjkanje bosta zadajala smrtni sunek ruskemu boljševizmu.

Naši shodi.

s Veliki okrajni shodi Slov. Kmetijske zveze, oziroma Slov. ljudske stranke se vršijo po temle redu: v nedeljo dne 4. septembra v Ptuj in pri Sv. Križu na Murškem polju za ljutomerski in gornjeradganski okraj, na praznik, dne 8. septembra v Ormožu, v nedeljo, dne 11. septembra v Slovenski Bistrici. Na teh shodih poročajo poslanci in drugi govorniki. Natančni spored shodov se še bo objavil. Na vseh okrajnih shodih se bo po glavnem zborovanju vršilo tudi zborovanje županov, svetovalcev in odbornikov v svrhu ustanovitve okrajnih organizacij. Radi važnosti teh shodov prosimo krajevne organizacije po označenih okrajih da isti dan opuste svoje prireditve.

s Shodi poslanca Roškarja se vršijo po temle redu: v nedeljo, 14. av-

Postanci iz bivše Srbije seveda ne občutijo težkoč, ki jih imajo naše občine in okraji s svojimi financami. Vendar morajo razumeti, da tembolj občutimo te poteškoče mi, ki nismo tako srečni, da bi dobivali bogate državne podpore. Ker so nam samostojneži in demokratije ob dobrodušni asistenci socijaldemokratov zaigrali avtonomijo, ki bi se morala brigati za te zadeve, za to moramo, dokler si ne priborimo avtonomne ureditve države, to skrb naprtiti državnim poslancem ter jim zaklicati: „Ne pozabite občin in okrajev!“

ba na vojaškem vežbališču. Od 5. do 9. ure veselica v prostorih g. Avguštin. Vstopnina za javno telovadbo: sežeži 3 din., stojišča 1 din. Vstopnina za veselico 1 din. — Prijatelji Orlov pridite v obilnem številu!

Kako razmetujejo naš davčni denar.

Sedanja vlada, v kateri ima Samostojna kmetijska stranka svojega ministra, je plačala muslimanom (Turkom) za njihove poslanske glasove 1200 milijonov kron. Za to darilo so Turki glasovali za centralistično ustavo.

Samostojna kmetijska stranka pa je dobila kot nagrado, da je glasovala proti samoupravi Slovenije „malenkost“ 200 milijonov kron. Vse to iz žepa davkoplačevalcev! In še so ljudje v naših krajih, ki capljajo čez drn in strn s „samostojno“, Urek, Mrmokja, Drofenik, Kirbiš, Vošnjak in Pucelj pa se vam smejejo v pest.

Sedaj veste zakaj tako neznosni davki!

Tedenske novice.

Kraljevi namestnik za Slovenijo g. Ivan Hribar, potuje te dni po naših krajih, da prouči razmere in se prepriča osebno o stanju pokrajine in ljudstva. Obiskal je Celje, Maribor in Ptuj, Sv. Lenart v Slov. gor., Slov. Gradec itd. Povsod, kjer se je pojavil, so mu priredili veličastne sprejeme. Kraljevi namestnik ima nalogo, da polagoma razpusti deželno vlado in deželno gospodarstvo v Ljubljani. Ustava je centralistična in zato ne bomo imeli več deželne vlade, marveč oblasti. Slovenija bo razdeljena v mariborsko in ljubljansko oblast. Gospod kraljevi namestnik je pristaš beske radikalne stranke in je nepristransko postopanje v vsaki zadevi napevedal že ob svojem prihodu. Po zaslugah demokratov in samostojnežev so avtonomijo Slovenije sicer pokopali, a kajno pa, da so v grob, katerega so ji tako neumorno kopali, padli tudi njeni veseli pogrebci. Kraljevi namestnik se bo lahko prepričal, da ljudstvo žaluje za zgubljeno nedeljivostjo Slovenije.

Stojan Protič, odlični srbski politični zagovornik pokrajinskih avtonomij, se je nekaj časa zdravil v Rimskih Toplicah, kjer se je razgovarjal z raznimi političnimi osebnostmi. Sedaj se nahaja v Rogaški Slatini. Stojan Protič spada med najresnejše državnike naše kraljevine. Demokrati in njih „sorodne“ politične partije (naši slabostojneži) ga ne marajo, ker je velik prvobornik za pošteno državno upravo in proti umazan načinom vladanja.

Novozvoljeni ljubljanski župan g. Pesek se sedaj ni potrjen od Beograda in tudi menda ne bo, ker je ljubljanske demokrate strah, da bi jim novi župan preveč globoko pogledal v njihovo dosedanje mestno gospodarstvo.

Slov. Orli so izvojevali na mednarodni telovadni tekmi v Strassburgu (Francija) sijajno zmago. Nastopilo je 70 telovadnih vrst, a zmagala je naša. Tekme se je udeležila naša 11 članov broječa prvovrstna skupina ljubljanskih Orlov. V Ljubljani jim bodo katoliške organizacije pripravile prisrčen sprejem. Slovenci smo lahko ponosni, da se je katoliška mladina v tujini tako sijajno izkazala. Vsa čast in priznanje našim vrlim Orlom!

Nova maša. Pri Sv. Juriju ob Ščavnici bo daroval dne 15. t. m. frančiškan P. Rupert Suhač novo sv. mašo. Govoril mu bo frančiškan P. Gotthard Ploj, doma od Sv. Benedikta v Slov. gor.

Mlinarjem, posebno večjim, bo treba enkrat pošteno stopiti na prste. Če daš v mlin čisto žito ali pšenico, ali polovico žita in polovico pšenice, ali žito in pšenico pomešano s koruzo, je vse eno. Nazaj dobiš ječmenovo moko, v kateri je zelo malo žita ali pšenice. Morda pa imajo mlinarji sedaj po vojni druge kamne, kakor pred vojno! In pri plačilu je tudi tako, da se Bog usmili. Vzame, kolikor se mu vidi. Zato bo morala vlada nekoliko

pogledati v mline, da se ne bo preveč odiral ubogo ljudstvo.

Osrednja zadruga za vnovčenje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru ima v pisarni Kmetijske zveze (v hiši Cirilove tiskarne) dne 18. t. m. občni zbor, in kateremu se vsi utdije vabijo. Začetek ob 9. uri. Ako zbor ta čas ni sklepčen, se eno uro pozneje brezpogojno ponovi. Načelstvo

Umori in poboji. Preteklo nedeljo ob priliki planinske slavnosti v Rušah je prišlo do spora med abiturijentom Serajnikom in delavcem (Trnekom). V sporu je dal Serajnik delavcu Trneku par zaušnic, nakar je poslednji potegnil iz žepa nož, ga zabodel v vrat in mu prerezal žilo od vodnice. Serajnik, edini sin znanega glasbenika in učitelja godbe Serajnika v Mariboru, je izkrcaval in izdahnil. Morilca so spravili pod ključ. Istega dne nekako ob 10. uri ponoči sta patrolirala finančna stražnika Mavrič in Kapun pri Sv. Ožbaltu nad Mariborom. Hipoma sta bila napadena od tamošnjih nemškutarjev. Oba sta dobila tako težke telesne poškodbe, da se sedaj zdravita v mariborski bolnici.

Nezgode. V Veržeju je zgorelo nekemu gospodarju vse gospodarsko poslopje. Ogenj so zanetili mladiči z neprevidnim ravnanjem s svečo. Požar so komaj omejili. — V Smarju pri Jelšah je zgorela hiša in gospodarske poslopje posestnika Mihaela Jesenko. Kazun živine je zgorelo vse. Istočasno je zgorelo tudi gospodarsko poslopje posestnice Ponkovšek. Gasilno društvo je rešilo hišo posestnice po napornem delu. Skoda je ogromna.

Čuden slučaj smrti. V Slapincah so našli v noči od 1. na 2. t. m. mrtvega 70letnega prevžitarja Košarja. Na vrtu so našli odtise prstov, kar je povzročilo sum, da je bil imenovan umorjen. Tudi glava je bila nekoliko pobita. Storitca že zasledujejo.

Strašna nevihta je obiskala dne 4. t. m., ob drugi uri popoldan Luče v Savinjski dolini. Toča, ki se je kar dvakrat pojavila, je uničila dobro polovico letošnjih pridelkov. Strašen naliv je občinsko cesto med Lučami in Sv. Antonom na šestih mestih zasul. Posestniku Francu Pečovniku je voda odnesla večjo množino lesa, kljub temu, da je bil na varnem zložen. Kar ni oškodovala suša, je vzela povodnji. Ljudstvo je skrajno obupano. — Dne 4. t. m. je istočam tudi ubila strela bika in telico. Bog nas varuj takih nesreč!

Toča na Tinju. Dne 4. avgusta, nekač ob 4. uri popoldne, je pridrelo v smeri od Sv. Treh Kraljev — proti Velikemu Tinju strašno neurje. Toča je strašno razsajala. Najbolj je prizadet gornji del občine, posebno pa Kraji Rep, Sv. Urh, Veliko Tinje, Jursna vas, Malo Tinje, deloma tudi Reč kovec in Tinjska gora. Nujna pomoč na ta ali oni način je skrajno potrebna. Tajništvo SLS se je za to zadevo zavzelo in bo posredovalo za čimprejšnjo pomoč.

Toča. Starotrško in slovenjgorsko polje je pobila 4. t. m. kot jajca debela toča.

Rop v cerkvi. V noči od 8. na 9. avgusta so božjeropniki vlomili v jarno cerkev sv. Martina na Pohorju ter odnesli monštranco in tri kelije.

Goreči vagon. V nedeljo opoldne je na progi med postajama Videm in Krško začela goreti streha na želzniciškem vozu. Nastala je velika zmešnjava. Ko se je vlak ustavil, so požar udušili. Požar je nastal vsled iskrice, ki so padle iz stroja na razbeljeno vagonovo streho.

Osebnina dohodnina muči tudi nemškega cesarja Viljema, ki se je radi nje sprl z holandsko davkarjo. G. Vili pravi, da ima samo 150.000 goldinarjev letnih dohodkov, cesar mu pa oblasti nočejo verjeti. Tudi nam v Jugoslaviji se tako godi. Tragika pa leži v tem, da Vili sedaj niti ne more zarožljati s sabljo — a mi tudi ne!

Angleška vlada varčuje, kjer se le da, da si zaceli gospodarske rane, katere ji je vsekala vojna. Sedaj je sestavila posebno komisijo raznih strokovnjakov in trgovcev, ki ima nalogo, študirati vprašanje: Kje bi se lahko kaj prihranilo? Ako bi imela Anglija v svoji državi naše Turke in samostojneže, jim gotovo ne bi sipala milijonov

7. V železniško-tarifnih vprašanjih (trgovec, obrtnikom, zadrugam in zasebnikom, preskrbimo revizijo tovor nih listov v svrhu povračila preveč plačane tovarnine. Pošljite nam tovarne liste, ki niso stari več kot eno leto. Opetovano železnica veliko preveč računa tovarnine. Strokovnjak nam izračuna in prizadeti dobi vrnjen znesek, ki ga je preveč plačal.

V sličnih in enakih zadevah se zaupno obrnite do Tajništva SLS v Mariboru (za celjsko okrožje velja Tajništvo SLS v Celju, „Beli vol“, opišite vsako zadevo prav natančno, če treba priložite potrebne podatke. Za odgovor dodenite poštne znamke.

Naš naslov je:

Tajništvo SLS, Maribor, Cirilova tiskarna, I. nadstrop.

gusta po rani službi božji pri Sv. Juriju ob Ščavnici, na praznik, 15. avgusta ob pol 9. uri pri Sv. Petru pri Gornji Račgani v dvorani Posojilnice, isti dan popoldne ob 3. uri pri gospodu Trstenjaku v Ivanjeh, v nedeljo, 21. avgusta po rani službi božji (pol 8. uri) pri Spod. Sv. Kungof pri cerkvi, isti dan po pozni službi božji (ob pol 11. uri) pri Sv. Juriju ob Pesnici. Pozivamo pristaše Slovenske ljudske stranke, da povsod agitirajo za obilno udeležbo.

Poslanec Pušenjak priredi dne 14. avgusta po maši na Gortini nad Mujo pod milim nebom shod Slovenske ljudske stranke.

V Cadramu bo v nedeljo, dne 14. avgusta po rani maši veliko politično zborovanje Slovenske ljudske stranke. Govori narodni poslanec Pišek in tajnik Zebot iz Maribora. Po shodu posvetovanje zaupnikov SLS. Somišljeniki konjiškega okraja, posebno iz Prihove in sosednih župnij, prihodnjo nedeljo v Cadram!

Dne 28. avgusta v Maribor. — Ta dan priredita Slovenska kmetijska zveza in Slovenska ljudska stranka v Mariboru velik shod naših somišljenikov, združen s cerkveno slovesnostjo v baziliki Matere Milosti. Po cerkveni slavnosti veliko zborovanje v Götzovi velikidvorani.

V Slovensko Bistrico!

Slovenjebistriški okraj je pri občinskih volitvah dal naši stranki nad 80% vseh občinskih odbornikov. Skoro vse občine tega zavednega okraja imajo župane, ki so zvesti pristaši naše Slovenske ljudske stranke. V nedeljo, 21. avgusta bo v Slovenski Bistrici veliki orlovski in ljudski tabor. Dopoldne ob 10. uri na trgu sv. maša, potem obhod, manifestacijsko zborovanje, ob 3. uri popoldne javna telovadba. Pozivamo vse naše krajevne organizacije lepega slovenjebistriškega okraja, da organizirajo za ta dan iz vseh župnij splošni pohod naših ljudi v Slov. Bistrico. Pripeljite se na okin čanah vozovih. Pripravite narodno nošo! Kmetijski jezdeci pripajšite na konjih! Dne 21. avgusta vsi v Slovensko Bistrico!

Slov. ljudska stranka.

Vzporod orlovskega tabora v Slov. Bistrici. Od 7. do 9. ure dohod telovadcev, telovadkinj in gostov v Sl. Bistrico. Ob pol 10. uri sprejem štraburške vrste in Orlovske zveze na kolodvoru. Ob 10. uri sv. maša na trgu pri kapelici. Ob 11. uri obhod po mestu. Popoldne ob 3. uri javna telovad-

Lakota v Rusiji. Po celem svetu se se že pričeli nabirati prispevki za stradajoče ljudstvo v Rusiji. V pokrajini, kjer primanjkuje živil, so le toš vsled izvanredne suše pridelali komaj 10-15% srednjega letnega pridelka. Prebivalstvo teh pokrajin šteje 18 milijonov duš. Stradajoče ljudstvo se sefi v Sibirijo in v zapadni del Rusije. Na zapadu je ta ljudski naval prišel že do mesta Smolensk. Vojaštvo ni v stanju ustaviti tega ljudskega drvenja. Res je sicer, da je že v prejšnjih časih večkrat vladala lakota v nekaterih delih Rusije, toda vlada je vselej ukrenila vse potrebno, da ljudstvo v „sedmih suhih letih“ ni gladu umiralo. Kmetje sedaj skrivajo in zakopava jo živila, da se jim ne zaplenijo. Sedanje nesreče, ki je zadela ruski narod, je kriva sedanja nesrečna boljševiška vlada.

Lov s pomočjo strojnih pušk. Za časa vojne so postali v Mezopotamiji pohodi na gazele zelo priljubljeni. Uprizarjali so te pohode s pomočjo avtomobilov in strojnih pušk. Z lovom na omenjeno divjačino so angleški vojaki odpomogli pomanjkanju mesa. Ker preti popolno uničenje te plemenite divjačine, je angleški komisar prepovedal lov na gazele.

Jareninski Orel ponovi na splošno željo, dne 15. avgusta uprizoritev „Krivopriseznika“. Po igri zabava pri g. Cvilaku. Pridite v obilnem številu!

Narodno gospodarstvo. Za vinski izvoz.

Velika ovira za izvoz naših vin je visoka prevoznina na naših železnicah. Uvedba minimalnih tarifov na železnici in parobrodih bi zelo pospešila prodajo naših vin v inozemstvo, ker bi blago prišlo ceneje v roke odjemalca. Tudi tisto dolgovozno in mučno postopanje s prazno vinsko posodo, ki pride iz inozemstva, da se tukaj napolni in zopet izvozi, bi moralo prenehati. V drugi naprednih vinorodnih državah se taka posoda ne zaccarini, niti se obremeni s kavcijo. Tam se prazna posoda na obmejni postaji žigosa in z žigom zaznamovana posoda gre zopet neovirano nazaj čez mejo.

Ceravno bi znižani železniški tarifi in prosta manipulacija s posodo koristila tudi trgovcem, bi bilo vendar dobro, ako bi se podjetnim vinskim trgovcem še dala neka posebna nagrada od države za izvoz vin v inozemstvo, kakor je to nekoč storila Avstrija pri izvozu sladkorja. Nikdar ne smemo pozabiti, da ima Jugoslavija v dobrih letih nad dva milijona hl vina za izvoz in da bo davčna moč naših vinogradnikov občutno padla za državo, kakor hitro se pridelano vino ne bi več dalo razpečati po primerni ceni.

Zato je naš odbornik Kmetijske družbe g. Rob. Košar stavil pri zadnji seji glavnega odbora sledeči sprejeti predlog:

„Kmetijska družba za Slovenijo sklene naprositi vlado, da najdalje do prihodnje trgatve dovoli:

1. Znižanje železniških tarifov za prevoznino vina v Jugoslaviji.

2. Prosti uvoz in izvoz vinske posode, ki pride iz inozemstva v Jugoslavijo v svrhu polnjenja.

3. Prvemu vinskemu trgovcu, ki izkaže, da je v letu 1922 izvozil 10 tisoč hl vina v inozemstvo se naj referenčni primeren del izplačane prevoznine.“

Vinski promet

in vinogradništvo v Jugoslaviji je naslov članka, ki je izšel v dunajskem listu „Neue Wein-Zeitung“ št. 30 in v katerem se jugoslovanski dopisnik A. P. prav energično in hvalevredno zavzema za izvoz naših vin v Nemško Avstrijo, kamor je šla do leta 1919 večina tega blaga. „Kam pa naj izvažamo?“ vpraša člankar, „ali morda v Avstralijo?“, ko stojimo pred polomom našega vinogradništva, ako imamo samo dve dobri vinski letini.

Po ugotovitvi dejstva, da je vlada s svojo visoko izvozno carino l. 1919 uničila naš vinski izvoz v Avstrijo, ter povzročila vinogradnikom več sto milijonov škode, preide omenjeni dopisnik na vzroke visokih cen naših

vin, ki teče v previsoki prevoznini na železnicah, v izredno visokih cenah vseh potrebščin za gorice (žveplo, gality, stroji itd.), za hrano in obleko delavcev, v visokih davkih, ki ne pridejo v prid vinogradnikom, ampak so se porabili za nakup turskih glasov itd. Visokih vinskih cen niso krivi — posestniki, ampak slabe razmere.

Konečno vzklikne: „Ker je posestnik brez moči, bi bila dolžnost vinarskih organizacij države, da odstrani vse nedostatke, kajti zadnji čas je, da se odvrne polom od jugoslovanskega vinogradništva. V teku zadnjih dveh in pol let se je izgubilo na stotine milijonov narodnega premoženja. Vendar še ni prepozno, ako bi hoteli odločujoči faktorji rešiti v zadnji uri ogroženo vinogradništvo Jugoslavije. Ako pa ne čutijo v sebi te moči, naj takoj naredijo prostor — boljšim glavam. Tudi na polju našega vinogradništva se jasni! S takim delovanjem kakor dosedaj, ne pridemo naprej.“

Razvoj grozdja. Dne 1. avgusta t. l. se je ugotovilo, da ima en grozd male graševine na Portalis 1902 v Mariboru 111 jagod in da tehta 44 gramov. Ena jagoda tehtala povprečno 0,37 gramov. Jagode vsebujejo 3,27 utežnih odstotkov svobodnih kislin, izračunjenih kot vinska kislina. V 100 cc soka je 4,29 gramov svobodnih kislin izračunjenih kot vinska kislina. Zavod bo dne 1. in 15. septembra zopet preiskal grozdje te vrste in bo o sestavi poročal v časopisu, da si bodo interese ti pravočasno lahko preočili, v kakem stanju se nahaja sedaj zorenje naših trt. — Drž. kmetijski kemični zavod v Mariboru.

Cena živini neprenehoma pada, v mesnicah pa se cene mesu še niso znižale. Kako to? Ali so zopet krivi živinorejci, da morajo meščani in fabriški delavci jesti tako drago meso? Zdaj se vidi, kdo je kriv: gospodje, ki vedno kričite, da kmet in viničar tako drago tržijo svojo živino. Kožla za vinarja, volka za ovčarja, mesarja pa za — ministra, potem bo že slo gospodarstvo naprej.

Cene mesu je komisija za določevanje cen določila tako-le: volovsko I. vrste 18-20 K, drugo goveje meso 14-16 K, teletina 10-12 K 1 kg. Mesarji grozijo s štrajkom. — Na živinskem trgu v torek, 9. avgusta v Mariboru so plačevali krave in telice po 5-7 K žive teže.

Sejmsko poročilo. Na mariborski svinjski sejm dne 5. avgusta 1921 se je pripeljalo 63 prašičev in 4 koze. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 6 do 8 tednov stari komad od 350-400 kron, do treh mesecev stari komad od 600-800 kron, do 6 mesecev stari, komad od 800-1100 kron, plemenske svinjice 1 kg žive teže 26-28 kron, polpitane za zakol 1 kg žive teže 28-30 K. Koze so bile od 180-200 kron komad. Ker je bil na predan dež, je prišlo toliko kupcev, da so vse pokupili.

Senjo plačujejo: sladko 450 do 550 K, kisló 400-500 K 100 kg, sladko 150-250 K.

Cene za žito. V Somboru je popraševanje po žitu zelo živahno. Pšenico prodajajo po 930-940 K meterski stot, koruzo po 660-670 K, ječmen po 670-700 K in oves po 560-570 K meterski stot. V Sidu so cene za žito nekoliko nižje, kajti pšenico prodajajo po 920-930 K za met. stot, koruzo po 620-630 K, ječmen p 620-650 in oves po 550-560 K meterski stot. Zlasti po ovsu je popraševanje zelo živahno.

Hmelj. Zatec, dne 4. avgusta 1921. Živahno povpraševanje, hmelj, leta 1920 se plačuje po 4000-4200 č K za 50 kg, starejši letniki pa po 1900 do 2000 č. K za 50 kg, cene rastoče. (Navedene cene veljajo za žateški umelj).

Hmelj. Zatec, dne 5. avgusta. (Uradno poročilo Saveza hmeljarških društev.) Vobče se lahko reče, da se je stanje hmeljskih nasadov pri nas poslabšalo: vsled tega so cene tako poskočile. Cena žateškemu hmelju iz leta 1920 je od 4000 do 4250 č. K za 50 kg, za hmelj iz prejšnjih let se plačuje od 1500 do 2000 č. K za 50 kg. Sploh pa sedaj nihče ne prodaja, nego vsak čaka še na zvišanje cen. Akr v kratkem času ne pride do izdatnega deža, se bo evetje, katero misli prehajati v kobule, posušilo in odparilo, in potem ni izključeno, da bodo nekateri tukajšnji okoliši brez vsakega pridel-

ka. Konečno razpoloženje je mirno, pa zelo čvrsto, cene rastoče. — Zatec, 8. avgusta. Nekateri večji hmeljarji se se večeraj zmenili, da bodo letos plačevali za obiranje enega škafa hmelja po 3 K in dajali bodo tudi običajno hrano; brez hrane pa najmanj po 4 K od škafa. Nekateri naši hmeljarji se čudaki — predprodali so hmelj po 50-70 K za 1 kg in letošnji pridelek pa po komaj 100 K; ves poduk in vso prizadevanje Hmeljarkega društva je za manj. Žalibog!

Cene jekla so v Ameriki zopet padle za 3-10 dolarjev pri toni (1000 kg). Amerika ne ve kam s svojim preobilim blagom, pri nas pa je zaradi slabe valute vsak uvoz skoraj popolnoma nemogoč.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 163-164 naših kron, za 100 avstrijskih kron je plačati 16% naših kron, za 100 nemških mark 208-210 in za 100 laških lir 722-728 jugoslov. kron.

Dopisi.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Tukajšnji Orel priredi v nedeljo, dne 21. t. m. veliko ljudsko veselico z javnim nastopom na vrtu g. Alojza Dolinšek. Vprizori tudi dve gledališki predstavi. Pridite! — Odbor.

Velika Nedelja. Tukajšnja Mlad. in Dekliška Marijina družba obhaja 20letnico svojega obstanka dne 15. avgusta, na praznik Vnebovzetja Device Marije. Pred praznikom bodo tridnevne duhovne vaje za mladino, vodil in bo g. kćarist Tumpce iz Ljubljane. Na graznik sam zjutraj ob šestih generakno sv. obhajilo mladine, ob devetih velika procesija organizirane mladine in tudi iz sosednih župnij, ob desetih sv. maša, potem tabor zunaj cerkve, popoldne pa dve gledališki predstavi.

Sv. Jurij ob Taboru. Dobroznani dopisnik se je razmahnil v „Kmetijski listu“ z njemu lastnimi neslanostmi na naše ugledne in zaslužne može, ki so v najhujšem času obilno pokazali svoje vrline in nesebično, pravično delavoljnost v prid občinstva. Steli bi si v ponos, ko bi imeli še danes take poštenjake za župane kot je bil gosp. Alojz Lesjak, ki pač v svojem uradovanju ni poznal prav nobene straharske strasti, kakor smo morali to žal pozneje čutili. Vprašanje je še ali bi potrdili mi za njegove sluge ova naša „diktatorja“, ki sta se z lastnima glasovi na to mesto vsilila. Kar se pa tiče posurovelih očitanj na našega občespoštovanega trgovca, ki ga dopisnik laskavo imenuje „sladkega Makselna“ pa povemo, da smo ga hoteli imeti v občinski odbor, čeravno se je branil. Nismo pozabili na njegovo dosledno vestnost kot aprovizator in dobro pomnimo obilne njegove uslužnosti, ki jih je užival občinstvo zlasti med vojako. Dopisnik naj pomni, da njegov surovi napad tudi njegovi somišljeniki obsojajo, ter da se jili mnogo s studom obrača od njega. Dobro tudi pomnimo, kdo je med vojno kar na debelo odiral naše posestnike ter pripeljal po vrčnili in debelih smrekah in kostanjih do blagostanja, ob katerem se danes kosati in komandira nekaj prevračanili naših mož in si domišluje, da bi morali radi njegove vzvišenosti vsi Sentjurčani pred njim na tleh ležati. Kar zadeva aprovizacijo, potem, ko jo je moral prevzeti bivši gospod garent, še nismo pozabili, da smo potem sladkor ali moko — kar se nam je baje preje vsiljevalo — menda komaj vsake kvatre po enkrat malo videli in da se je s strankami ob razdelitvah često nečastno postopalo. Vemo, kdo je bil tisti, ki se je drznil ponujati našemu župniku 10.000 K nagrade, da bi mu pomagali do Rajerčevega posestva. Daji mu jili seveda ni bilo treba, ker je bil njegov nečeden poizkus resno zavrnjen; vsekakor se pa mora dotični svoje mešetarije sramovati vsaj danes, ko se imenuje že kar sam za „gospoda.“ Vi vsi pošteni Sentjurčani pa sodite! — Upazevalci.

Sv. Jurij ob Taboru. Smoletova hiša v Črnomorlu je že zopet utrpela silno boleost nad prerano izgubo zveste Marijine hčerke, preblage Cilike, ki je bila vzor plemenitosti. Za njo ne žaljuje samo ožja družina, temveč vsi, ki smo jo kot takšno spoštovali. Nismo še pozabili občespoštovanega, resnicoljubnega, trdnega gospodarja, o-

četa Smoletovega, ki smo ga morali izročiti hladnemu grobu lani na 1. majnika. Teško ga pogrešamo vsi občani. Bil je večletni odbornik okrajnega zastopa, občinski svetovalec itd. Koj ob začetku prekrute vojne pa je postal žrttev našega osvobojenja tudi mlajši sin Ivan, kot ljubljenec cele družine ter sosesčine. Smoletovi hiši naše občesozalje!

St. Janž pri Velenju. Zadržne obč. volitve, pri katerih je dobila naša KZ 10, samostojneži pa skupno s socialnimi demokrati 6 odbornikov, so bile izvršene in v nedeljo, dne 14. avgusta, se vrše nove volitve. Tokrat nastopijo tri stranke in sicer naša krščanska K. Z in dve protikrščanski: socialdemokratska in Samostojna. Vrhunec agitacije pa smo dosegli menda v nedeljo, dne 7. avgusta, ko so se vršili po sv. maši obenom in skoraj na istem prostoru kar trije shodi. Na shodu K. Z, ki je bil sijajno obiskan od najuglednejših posestnikov, mladeničev, žen in deklet cele župnije, je govoril naš poslanec Pušenjak, ki nam je mirno, priprosto in stvarno razložil sedanji politični položaj, orisal delo poslancev naše KZ, pojasnil razna gospodarska vprašanja ter očrtal važnost občinskih volitev. Poslušalci so pazljivo in z velikim navdušenjem sledili njegovim izvajanjem. — Istočasno je imel shod samostojni poslanec Joža Drofenik, ki je kričal in se napaenal, da so kar silne letele krog njega, kakor da bi imeli tu pred seboj same gluhe poslušalce, katerih je bilo po dvakratnem natančnem šteju z otroci vredno ravno 28, nič več in nič manj. Kakšni so bili ti „dični“ poslušalci, o tem ni treba pisati nobene besede; videli smo jih vsi in poznamo jih dobro. Čudimo se samo, kako je v to čedno, pisano družbo zašel tudi posestnik Franc Delakorda. Njegova nekdanja ugledna, vzorna krščanska hiša izgublja bolj in bolj ves svoj ugled in res naravnost sramota je za njega in njegovo hišo, da se da voditi od brezverskega, brezposelnega pohajkača ter od v najlepši moški dobi in pri krepkem zdravju vpkofjenega železničarja, ki vleče za svojo brazdolnost lepe tisočake nezaslužene pokojnine. Kaj vse je navtežal Drofenik svojim vernim backom, vsled njegovega strašanskega kričanja sploh ni bilo mogoče razumeti; slišali pa smo v vsakem drugem stavku čedne besede: farji, klerikaleci, hinavci, svetohlinci i. t. d. Ko se je Drofenik dovolj nakričal in mu je zmanjkalo sape, tedaj je nastopil pred istimi poslušalci in na istem mestu socialdemokratski govornik, ki je skakal, kakor da bi bil iz gumilastike ter mlatil z rokami okrog sebe, da je bila velika nevarnost, da bi tude zdaj in zdaj dobil ta ali oni poslušalec „eno okol ušes.“ Ko se je tudi ta dovolj naskakal in upehal in je samostojni Drofenik med tem zopet prišel do sape, je še enkrat povzel besedo, ter menda razložil svojim vernikom, pod katerimi pogoji so samostojni poslanci glasovali za centralistično ustavo in prodali avtonomijo razkosane Slovenije. To so storili pod pogojem: 1. da po stane njihov vodja dr. Vošnjak poslanik v inozemstvu (Praga); 2. da do bijo naštetih kar na roko malenkostnih 260 milijonov K; 3. da se dovoli svobodni izvoz živine iz Slovenije in 4. da pridejo trije „lačni“ samostojneži k polnim jaslim pri pokrajinski vladi. Kako so si samostojneži tistih 200 milijonov K med seboj razdelili, tega seveda Drofenik ni povedal; tudi je iz previdnosti zamolčal, da so ga njegovi sorojaki v St. Juriju ob južni žel. na kolodvoru skoraj pošteno „namlatili“, ker je trdil, da je živina še sedaj preraga in da dobijo kmetje še preveč zanjo; ravnotako ni povedal, kako nesramno je v Beogradu v zbornici lagala o nekaterih slovenskih duhovnikih in da se do danes ni teh laži preklicala klub temu, da so ga dotični duhovniki javno v časopisih s svojim — podpisom imenovali lažnjivca itd. Vsega tega Drofenik ni povedal, zakaj ne je že vedel, vemo pa tudi mi. Tako je klaverno končala samostojno-socialdemokratska komedija brez kakšne večje nesreče, če izvzamemo nepriliko, da je vsled prenapornega kričanja gospodu Drofeniku parkrat zmanjkalo sape in da je moral celo v sredi njegovega govorniškega zabavljanja in psovanja na stopiti socialdemokratski govornik. — Tisti pa, katerim se še sedaj niso od-

prle oči, da bi spoznali in videli, da edino KZ res dela in se trudi za kmeta, dočim samostojna in socialdemokratska stranka samo obljubujeta neanogoče stvari in se hvalite in udrihate ter zabavljate čez kat. Cerkev ter ajene služabnike, tisti pa naj ostanejo še naprej zakrknjeni in zaslepljeni; prišli pa bodo gotovo do spoznanja takrat, ko bo — že prepoznal! Mi veika večina kmetov pa ostanemo zvesti svoji preizkušeni KZ, ker vemo, da samo ona se resnično poteguje za naše potrebe in stori vse, kolikor je le v njenih močeh. Zato bomo šli v nedeljo, dne 14. avgusta, vsi do zadnjega moža na volišče, pridobili bomo še druge zapeljane omahljivce, vrgli bomo svoje kroglice v prvo skrinjico, da bude naša zmaga še sijajnejša, kakor je bila pri zadnjih volitvah. Naše geslo bo: V boj za KZ in v tem geslu podemo zmagali. V drugo (socialnodemokratsko) in v tretjo (samostojno) skrinjico pa bomo pokazali figo; tako storimo vsi in zmaga je zagotovljena!

Kalobje. Zadnje trdnjave samostojnežev se rušijo. V nedeljo jutro poranem opravilo je imel naš neumorno delavni poslanec Krajnc pri nas shod. Dozdaj se je zdelo, kakor da je naše Kalobje popolnoma samostojno. Sijani shod zadnje nedelje pa je pokazal, da je ljudstvo po svojem mišljenju naše, in da je že sito samostojnega hujskanja, strahovlade in farbanja. Shoda se je udeležilo vse ljudstvo, kar jih je prišlo k službi božji, tudi samostojneži. Ti zadnji so se začetkom oglasili s par opazkami, a naš poslanec jim je dal tak odgovor, da so bili zadovoljni in so niso več oglasili. Na shodu so zborovalci odobrvali taktiko Jugoslovanskega kluba in sprejeli naslednje resolucije: 1. Zborovalci odobravamo povsem delovanje poslancev Slovenske ljudske stranke v narodni skupščini; zlasti njen boj za revizijo z denariem davkoplačevalcev, kupljene ustave. Istčasno odločno obsojamo delo slovenskih samostojnih poslancev, ki jim je lastna Forist več kot želje njihovih vo-

lilcev. 2. Zborovalci zahtevamo, da se podel' za živino radi pomanjkanja krme carine prost izvoz in prepove vsak izvoz kmil. 3. Zborovalci zahtevamo, da se opusti vojaška služba vsem istim sinovom, ki so na domu edini ali hranitelji družine, četudi plačajo več kot 20 dinarjev davka, drugače morajo naše kmetiska posestva propasti. — Kalobčani! Z nedeljskim shodom se sloplji tudi vi odločno v vrste naših bojevnikov za pravico! Ostanite zvesti naši Kmetiski zvezi, katere dosedanje delovanje ste na shodu javno odobrili.

Dobje pri Planini. Shod, ki ga je imel zadnje nedeljo pri nas naš poslanec in kmetski sotovariš g. Krajnc, je bila veličastna manifestacija naše župnije in občine za Kmetisko zvezo. Bližu 600 zborovalcev je kljub hudi vročini verno in pozorno in z odobravanjem poslušal g. poslanca. Vsi smo čutili v sebi zadovoljstvo, da smo storili ob volitvah prav, ko smo se kljub ob-

ljubam širokoustnih samostojnežev zvesto držali za nas edino prave in resne Slovenske ljudske stranke. V resolucijah smo izrazili svoje odobravanje nad delovanjem poslancev Kmetiske zveze, odločno pa smo tudi obsodili goljufivo in škodljivo ravnanje samostojnežev. Zahtevali smo carine popolnoma prost izvoz živine in da se prepove vsak izvoz krme. Zahtevali smo, da se naj vojaške službe oprostitjo tudi tisti sinovi, ki so na domu edini ali hranitelji družine, četudi plačajo več kot 20 dinarjev davka. Posebno nas je razveselilo, ko smo zvedeli, da so tudi naši sosedje Kalobčani pokazali hrbeč Samostojni in so se na shodu, ki ga je imel g. poslanec Krajnc v jutro pred njih, javno in odločno postavili na našo stran. Tako je prav! Skup držimo! Pa ne na slabostojni, ampak na trdni krščanski podlagi Slovenske ljudske stranke in Slovenske Kmetiske zveze! Bog Vas živi!

HALA NAZHANILA.

Kovaški pomočn. ki zna dobro konje podkovati in se razumo na delo pri vozovih, se sprejme takoj v boljšo obitelj v Mariboru. Ponudbe na upravo lista. 578

Pekovski vajenec iz boljše, pošteno hiše se sprejme v veliko luksuspekarno, kjer ima prilico nastopiti v popolnoma izobraziti. Ponudbe s popisom rodbinskih razmer in šolskih uspehov na K. Rohaus, pekarna, Maribor, Koroska cesta 24. 590

Ekonom, absolvent gošpolarke šole v Mariboru, s dveletno prakso, si želi primerne službe. Ponudbe naj se blagovoli vpsolati pod "energičen" na upravo lista. 1-8 572

Lep Gig s oljnatu osjo se po nizki ceni proda. Cesta v Brestje 52 pri Mariboru. 571

Gostilno vzamem v najem, najraje na razu, če mogoče v trgu ali mestu, tudi na deželi. Naslov v upravi Slov. gospodarja. 1-8 576

Vinogr. posestvo, gospodarja hiša, gospodarstvo polnopleje, 1 in pol ure od Maribora v občini Gorjani Duplex v izmeri 3 orolov in sicer 8 orole vinograda, ameriški nasad, se veled starosti lastnika proda za 800.000 K. Vpraša se pri lastniku E. Stiegler, Einspielerjeva ulica 42, Maribor. 556

Posestvo, približno 15 orolov se proda, Jablance 4, p. Sv. Barbara pri Mariboru. 577

Kmet. zadruga v Račjem ima še okrog 700 kg ajdovske braše in 2000 kg žitla, katero razproda, kaša po 16 K, fišol po 5 K 1 kg. Interesenti naj blagovollijo svoja naročila direktno poslati. 551

Posestvo, 7 hektarov, polnopleje, sliopja zidana, 27 let gostilna, tik velike tevarne, s konji in govedo in s celim inventarjem se proda. Naslov Franc Bauman, Ceršak, gešta št. 11 v Slov. gor. Vprašanju se naj priklči znamka za odgovor. 568

Lepa nova hiša s 4 sobami, kletmi, hlevi, kromolcem, sušilnico za hmelj in 4 orali semlje, vse ob železnici in državni cesti blizu kolodvora je na prodaj v St. Petru v Sav. dolini. Oglasiti se je pri Mariji Čremčnik, Sp. Grubovlje v St. Petru v Sav. dol. 1-2 567

Dekla, pridna, ki ne menja vedno službe, se sprejme takoj v boljšo obitelj v Mariboru. Ponudbe na upravo lista. 578

Kupci pozor! Na prodaj je p. d. Kovalevo posestvo blizu orne v Mežiški dolini, obstoječe in gostilne, kovačnice, polja in lepega gozda v skupnem obsegu od 19 ha, 78 a, 45 m² ali pa samo del tega posestva s površino od 4 ha, 96 a, 55 m². Poslopja so zidana ter leže ob glavni cesti iz Orne na Štajersko. Rediti se more pet glav štirine. Cena tega posestva približno 200.000 dinarjev, sirmo dela približno 100.000 dinarjev. Ker je posestvo pod agrarno reformo, naj se zglase samo oni kupci, ki že imajo posestva ali katerih posestvo je majhno. Kupci ki žele natančnejše informacije, naj se obrnejo na notarsko pisarno v Prevaljah. 1-2 592

Viničarja s tremi delavskimi močmi sprejme Karel Worsche, trgovec, Maribor, Gosp. ulica. 8-8 558

Trgovina s mešanim blagom na deželi se daje v zakup ali najem. Ponudbe sprejema iz prijaznosti Iv. Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 45. 3-8 527

Mlinarjkega pomočnika ali pa učenca zanejalivega sprejme takoj J. Böhm v Franu. Vsa oskrba doma, plača po dogovoru. 2-8 565

Posestvo s žago in mlinom, če mogoče v Dravski dolini želim kupiti. Ponudbe pod "Veš sreče 559" na upravo lista. 2-8 559

Proda se dobro idoča pekarija, z 6. orali zemljišča; gozd, vinograd, sadonosnik, njive. Lahko se kupi tudi samo hišo z pekarijo in le nekaj zemlje. Natančneje se izve pri Vinc. Zorman sv. Trojica v Slov. gor. Za pismeni odgovor znamke. 2-2 553

Učenec, dobro vzgojen s primerno šolsko izobrazbo se takoj v mestno mešano trgovino sprejme. Ponudbe pošljejo se naj na upravnništvo lista. 2-2 563

Oves kupi Matija Obrar, Maribor, 2-8 Loška ulica 15. 560

Na debelo! Na drobno!
OBLEKO. Priproste in finejše. Točno in solidno delo. Dobro blago. Ceneje kakor kjerkoli, samo pri: Alojziju Arbeiter v Mariboru Dravska ulica št. 15 (pri starem mostu). 8-10 581

Kupim vsako množino suhih, lepih bukovih drv. Ponudbe z navedbo cene na **Julij Dernovšek, Maribor,** 3-3 Meljska cesta 41. 540

Gospodarska zveza, Centrala za skupni nakup in prodajo r. z. z. o. z. Ljubljana, podružnica Celje, Raziagova ulica št. 1, ima na zalogi špecerijske predmete, kolonialno blago, vse vrste žita, moke i.t.d. Prvovrstno češko in angleško manufakturo, najboljši splitski cement, lahki in težki bencin, vsakovrstne poljedelske stroje in železnina. Največja izbira mesnatih izdelkov. Nakup domačih vin, kakor tudi nakup in prodaja vsakovrstnega lesa. Vse informacije naj se zahteva od podružnice Celje. 5-506

Deklica, 7 let stara, se da za svojo. Več pove uprava lista. 2-2 557

Predno si nabavite **čevlje** oglejte si bogato novo došlo zalogo vseh vrst čevljev za otroke, deklice, moške in ženske po zelo znižanih cenah pri tvrdki **JOS. MARTINZ, Maribor.** 1-3 574

Preklic. Polpisana Franc in Marija Weingerl, posastnika na Ročici obžalujeva žalitve, ki sva jih izrekla glede g. Franca Platjaj, posestnika na Ročici št. 28 in glede njegove pokojne žene Teronije, roj. Lorber ter iste preklicujojeva, ker so neresnične. Na Ročici, dne 1. avg. 1921 549 Franc in Marija Weingerl.

Razglas. 578 Hraščalica in posojilnica na Ljubnem ima redni občni zbor dne 16. avg. t. l. točno ob 2. uri popoldne v društveni pisarni.

Dnevni red:
1. Pregled in odobrenje rač. zaključka za l. 1920.
2. Oltanje revizijskega poročila.
3. Prezembna pravil.
4. Volitev ravnateljstva in nadzorstva.
5. Raznosterosti.
Če bi ob določenem času občni zbor ne bil sklopljen, se vrši eno uro pozneje na istem kraju in s istim dnevnim redom drug občni zbor, ki veljavno sklepa na glede na število navzočih članov.

Dr. Viktor Gregorin, okrajni zdravnik v Gor. Poljčanah ordinira vsaki dan v hiši g. Sevski-je od 1. avgusta naprej. 578

Gonilni jermeni za tovarne, mline, žage in poljedelske stroje v vsaki širini v zalogi pri **Ivanu Kravos, Maribor,** Aleksandrova cesta 14. 569

Kdor ne verjame, naj poskusi in presodil se bo, da se kupi 2-809 **Klobuke,** čevlje, obleke, perilo, dokolenice, potov, košare, torbice za trg in razno galant. blago najboljšo in najcenejše pri tvrdki **Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.**

Stara železnina izbrano za kovače, ključavničarje, sodarje, vsakovrstno orodje in stroje, dele strojev itd. prodajata :: **Brata Arbeiter, Maribor,** :: 3-5 Usnjarska ulica 2. 582 Kupujeta tudi vsako vrsto starega železja, kot stare stroje, litino in odpadke po dnernih cenah.

Kupim vsako množino **sena** Ponudbe na naslov **Andrej Oset, Slovenj-gradec!** Kupim tudi drva, pitano živino, jabolčnik in vino. 4-4 521

POZOR! Vsakovrstni poljedeljski stroji, mirevna roba, dospeli od prvovrstnih čehoslovaskih in avstrijskih tovarn. Posebno priporočam k nakupu: vitle, vsakovrstne mlatilnice, žitne čistilne mline, trijerje ali žitne odbiralnike, slamoreznice, sadne in grozdne mline, drobilne mline, travniške in njivne brane, gnojnične črpalke, vodovodne cevi, motorje in parne stroje, pocinkane brzoparilnike, dvoredne koruzne sejalne stroje, plečke za okopavanje in osipavanje ter mlačne posnemalnike. Oskrbim slamorezne nože ter popravila strojev. Dajem točna pojasnila. Postrežba solidna. **IVAN HAJNY, Maribor, Aleksandrova cesta 45,** naspr. gl. kol.

V trgovini Jos. Osolin-a v Laškem se dobi vedno najboljše blago po zelo nizki ceni in se priporoča za nakup. Izdajatelj in založ. Kat. tisk. društvo. Odgovorni urednik: Vlado Pušenjak. Tisk Cirilove tiskarne v Mariboru.